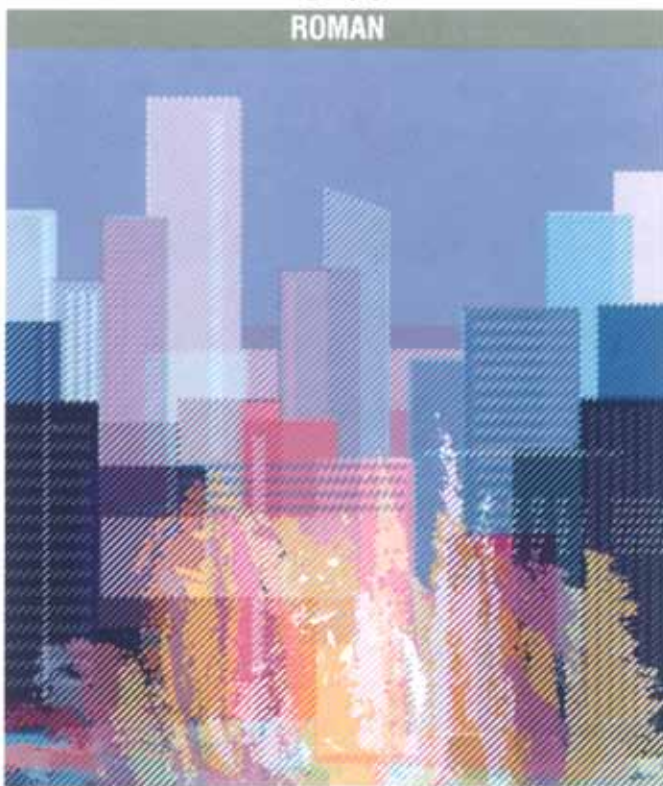

ŞEBNEM ŞENYENER

30 ŞUBAT

BİR GÜLME SALGINININ ROMANI

♥
CAN
ROMAN

Şebnem Şenyener

30 ŞUBAT

BİR GÜLME SALGINININ ROMANI

Can Yayınları: 1786
Türk Edebiyatı: 521

© Şebnem Şenyener, 2008
© Can Sanat Yayınları Ltd. Şti., 2008

1. basım: Kasım 2008

Yayına Hazırlayan: Faruk Duman

Kapak Tasarımı: Erkal Yavi
Kapak Düzeni: Semih Özcan
Dizgi: Filiz Arslan
Düzelti: Fulya Tükel

Kapak Baskı: Çetin Ofset
İç Baskı ve Cilt: Özal Matbaası

ISBN 978-975-07-1015-5

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 88 - 252 59 89 Fax: 252 72 33

<http://www.canyayinlari.com>

e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

Şebnem Şenyener
30 ŞUBAT
BİR GÜLME SALGINININ ROMANI

ROMAN

CAN YAYINLARI

**ŞEBNEM ŞENYENER'İN
CAN YAYINLARI'NDAKİ
ÖTEKİ KİTAPLARI**

DANSÖZÜN ÖLÜMÜ / *roman*
BİR TÜRK CASUSUNUN MEKTUPLARI / *roman*
KARAKTER TACİRİ / *roman*

Şebnem Şenyener, İzmir’de doğdu, İstanbul’da büyüdü. 1979’da, Boğaziçi Üniversitesi’nde okuduğu sırada *Demokrat*’ta gazeteciliğe başladı. Dış muhabir olarak, ilk yazılarını 1984’te *Yeni Gündem* dergisi için Paris’ten yazdı. 1986’da Columbia Üniversitesi’nde master yaptıktan sonra önce *Cumhuriyet*’te, daha sonra *Aktüel*, *Sabah*, *Milliyet Sanat*, *Varlık*’ta yazılar yazdı. 1998’deki düşünce ve ifade özgürlüğü kampanyasına önyak oldu, kampanya sonucunda seksen gazeteci serbest bırakıldı. Bu sırada dış muhabirliği sürdürdü. *Bir Türk Casusunun Mektupları*’nı 2001’de, *30 Şubat*’ı 2004’te, *Dansözün Ölümü*’nü 2006’ da yayınladı. 1982’den beri New York’ta yaşıyor.

Üçüncü bir rüya gördüm dostum
Öyle huzursuz etti beni
Cennet hümgür hümgür ağladı, toprak inledi
Gün sustu, hiç sesini çıkarmaz oldu,
Bir karanlık bastı her yeri
Şimşek çaktı bütün kısmıyla,
Büyük bir yangın çıktı
Ateş çatır çatır yayıldı
Derken kıvılcımlar azaldı
Yangın söndü
Kömür eridi kızıla döndü
Kalk gayri, gidelim açık vadiye
İsteyelim tasvir, tavsiye.
Eskici sabırla dinledi bu sözleri
ve kabul ettirdi rüyasını Gilgamiş'a...

GILGAMIŞ DESTANI'ndan

Nereden başlasam, nasıl anlatsam... o meşhur şubat ayında yaşadıklarımızı, o güne dek başımıza gelmeyeceğinden emin olduğumuz için dilimize doladığımız şeylerin bir anda gerçeğe dönüverişini, her şeyi tümüyle değiştiren olayları. Olup bitenler hakkında eminim bugün herkes üç aşağı beş yukarı bir fikir sahibidir. Üstelik çoğunuz, yaşadıklarımızı hiçbir şekilde hak etmediğimizi takdir edersiniz.

Hani burası öyle ahım şahım bir yer olsa hadi neyse. Tersine, çirkinlik yarışmasında dereceye kolay girecek türden, yüksek, sivri, dizi dizi bir beton yığını dersen kimseden itiraz geleceğini sanmam. Şarkılarının, hem de senenin üç yüz altmış altı günü için ayrı ayrı yazılmış malum şarkılarının satırlarında işlenmeyen bir güzellikten söz etmeye kalkışsam, zenginliğinin vaat ettiği hülyalarda yatan ama çoğu kez vaat ettiklerine iyice uzak kalan ruhundan dem vurmak gerekir belki. Herodot bize yetişmedi, yetişseydi şu kupa kızı halimizi dillere destan ederek en iyi o anlatacaktı şüphesiz. Buranın sağa sola hükmetmeye azmetmesi bir yana, her çeşit insanıyla dünyaya en fazla uyuşundan ve aynı nedenle her yerden ayrı duruşundan bahsedecikti tabii. İnsan icadı, insan ilişkileriyle örülmüş bir halı, hem de uçan cinsten, hem de içindeki dört köşeyle sanki dünyanın dört bir yanına durduğu yerden ulaşıveren halinden. En çok da sokaklarında konuşulan iki yüz elliden fazla dilden ve bu sayede ortaya çıkan zengin dilsizliğin işaret alfabetinden dem vura-

caktı eminim. Zaten birazdan sizler de şahit olacaksınız, her şey önce bu sebeplerden pek normal görünecek gözümüze, başlarda hiçbir şeyi yadırgamayacağız.

Birazdan notlarımın arasında Kremona Koro-su'nun resmine rastlayacağım. O günlerden hatıra. Ortada zavallı, rahmetli Baron. Başlarında orkestranın sembolü burgulu keçi boynuzları. Bir düzine kemancı, her birinin elinde hazine değerindeki çalgılar. Kristal Saray'ın önünde, merdivenlere notaları temsil edercesine sıralanmış, on yedinci yüzyıl kanzonalarından esinlenen Barok vurgulu bir konsere başlamak üzere arşeleri Baron'un işaretini beklerken verdikleri poz. Resimden sanki o her zamanki havayı duyacağız, önce yavaş, sonra hafif hızlanarak hareketlenen dansın ezgi-lerini, sonra serbest bir ikinci bölüm, derken durgun bir üçüncü bölüm ve kreşendo bir final. Ya da sonraları özellikle de Baron ortalıktan kaybolduktan sonra tekrar tekrar çaldıkları o şarkıyı: "Ah aşkım kıpkırmızı, kıpkırmızı bir yaz gülü / haziranda taptaze açan / ah aşkım bir melodi / tatlı tatlı akarak çalınan..."

Çoğu kez geride yıkıntıları, acıları, felaketleri ve sefaleti, bazen de sığ, zibidi, imkânsız definelerin peşinde hayatın en güzel, en sıcak, en mükemmel ince-liklerini bırakarak göç eden değişik kuşaklar için, her türlü insanlık durumu, istisnasız, baştan gelmiş geçmiş geçirilmiş hadiselerdendir. O açıdan buraya vardığımızda o hadiseleri geçmişte bırakırken hayatta kal-mayı başardığımızdan, yabancılara kaba gelen, ses tonu yüksek, sürekli kendinden bahsedip böbürlen-en, her türlü olayı "Bu bir şey mi? Biz neler gördük geçirdik..." sözleriyle karşılayan tutumumuzla dikkat çeke-ceğiz hemen. Yani çifte papaz çıksa durumu kurtara-mayacak açıkçası. Hiçbir zaman sıradan bir alçakgö-nüllüler şehri olmayacak burası. Her şeye rağmen yaşamayı aklına koymuş ukalalığımız ve iddiamız sayesinde olanlara kimse aldırış etmeyecek önce. Pas,

pot, rest, rölans gideceğiz düpedüz. Başımıza dünyanın en büyük felaketi geldi diye bas bas bağırmayı ihmal etmeden tabii. Yaşamımızdaki sıradan her şeye “dünyanın en...” sıfatını takma alışkanlığımızı bilenler bunu da o hadiselerden biri zannederek üzerinde durmaya değmeyeceğini düşünecekler. Sizlerin de takdir edeceği gibi, elimiz için eşek döper blöfü çekmek mümkün değil. Durumumuz günden güne kötüleyince göç ederken geride kaldığını, arkamızda bıraktığımızı düşündüğümüz geçmişin, gölgelerimize binip peşimizden sinsice bizimle birlikte buraya taşındığını ve günün birinde hem de hiç beklemediğimiz bir anda karşımıza çıkıvereceğini fark edeceğiz.

Edebiyata gerek yok. Her şeyi en iyi anlatacak şey şüphesiz şehrimizin insanları. En iyi seviştikleri, en iyi çalıştıkları, en iyi yaşadıkları ve ölmeye geldiğinde onun da en iyisini becerdikleri iddiasındaki insanlarımız. Ama bu masala inanmayın sakın. İşin doğrusu hepsinin sıkıntıdan patlamakta oluşudur esasen. Sahnede, yüksek kuleler bir yanda, şehrin dört bir köşesinden açılan yeraltı dünyasının yapış yapış, ağır kokulu düzeni bir yanda, tepeden tırnağa ve dışarıdan içeri bir aşk tapınağı dekoru olacak. Doğanın doğurganlık sınırları içinde hareket izni tanımayan, insanlarını bu sınırların ötesine iten gücüyle gümbürdeyen, utanmasını bilmeyen belden aşağı diliyle sokakları yalayıp duran ve iniltileri en yüksek ve en tiz tonuyla duyulan şehrimiz. Tempoyu hızlandırmak ya da hızı rahatlatmak için alışkanlık yapan bir yığın unsura ihtiyaç artarken, her gün dünyanın dört bir yanından akın akın gelecek yeni nefer. Pas geçmeyi beceremeyecekler, en azından bir papaz bir kız isteyecekler.

O sihirli ana dek, sessizliği tanıma fırsatını yakalamak için elimizden geleni ardımıza koymayacağımızı söyleyeyim şimdiden. Sahip olduğumuz tek kültür, yani şans kültürü, aradığımız şeyin sayıların gerisinde

gizlendiğini söyleyecek bize. Şehir izin verdiğinde günün birinde mutlaka ışıyacak pencerelerimize. Bekleyeceğiz. Bırakın ölmeyi, yaşlanmaya, kırışmaya dahi direneceğiz. Bıçak kemiğe dayanırsa, ölüp hayattan ayrılmak şöyle dursun, hayatı öldürüp yerini almayı yeğleyecek cesaretimiz.

Sürekli bir heyecan vaat edeceğiz çevremize. Floşroyalden aşağı düşmeyeceğiz, asla! Şehrimizi ziyaret eden turistlere de aynı heyecanı garantileyeceğiz ilanlarımızla. Gelenler buradan heyecan dolu birkaç hatıra edinmeden ayrılacak olursa parasını geri istemekte yerden göğe haklı bulacak kendini, çünkü ancak öyle masrafa değecek bu fırsat.

Şüphesiz bu saydığımız nitelikler bugün dünyanın dört bir yanında halen mevcut. Zaten hikâyemizin ibreti âlem tarafı da bu. Hatta, sabahtan akşama, akşamdan sabaha çalışan ve eğer kalırsa geri vaktini kumarda, yarışta harcayan milletler çoğunlukta. Gerçi ender de olsa, mahremiyetini üstün tutup arif kalmayı becererek, en sıfatlarıyla dolu yarışa katılmayıp kenardan seyretmeyi yeğleyen, bu sayede başı dik kalabilen akli selim yerler de var tabii. Ama bunları bilmek bizim bu şehre olan gözü kör bağımızı inceltmeyecek nedense. Tersine kafamızın dikine gitme alışkanlığımızı daha da körüklediği gibi, burnumuzu her sürtüşünde biraz daha büyütüp her yenilgiden daha da güçlenerek çıktığımızı dair inancımızı kuvvetlendirecek. Afsane Sahavet'in kumarda başarılı olmasının sırrı da bu. Şimdilik şu kadarını söyleyeyim; sık kazanacak, kazanmasını iyi bildiğinden. Ama kaybettiği zamanlar çok daha tutku dolu anlar onun için. Kaybettiğinde, hem de öyle ufak tefek birkaç kuruş değil, birkaç servet kaybettiğinde buna dayanabiliyor olmasının verdiği kuvvet damarlarına öyle büyük bir ateşle yayılacak ki, bu ateşe tutulmayacak, onu delice arzulamayan bir insan olabileceğine inanmam dünya yüzünde. Sırtın-

daki yük kalkacak aniden, kuş gibi hafifleyecek. Tek başına, zincirsiz, düpedüz hür. Onu kumar masasına çeken şey, ki bu konuda kim isterse bahse girmeye hazırım sevgili okur, onu oraya çeken şey, kazandığında parlayan yıldızından çok, kaybettiğinde duyduğu bu özgürlük hissidir.

Birazdan okuyacağınız satırlarda yaşadıklarımızı öğrendikçe, bu satırların yazarının kimliğini –yeri gelinceye dek– saklamasının sebebini de takdir edeceksiniz. Amaç anlattıklarımın tarafsızlığını zedelemek. Olup bitenin takdirini size bırakmak.

*

Elif Lale'nin hayali arkadaşı Halis Yaprak rüya ustasıdır. O sabahın ilk hikâyesi yanılmıyorsam Halis'in gördüğü rüyalara dair. Ama ne rüyalar... Trende gidiyorlarmış birlikte. Gece seyahat ediyorlarmış. Tren sallanıyormuş. Zor tutunuyorlarmış sağa sola. Bir ara durmuşlar, satıcılar gelmiş trene, haşhaş ekmeği ve çay getirmişler. Sonra yine yola devam etmişler sallana saltana ve Halis, Elif Lale'ye hasretle sarılmış seyahatin orta yerinde. Hasretle kucaklaşmışlar! Ve uzun sürmüş bu kucaklaşma...

Doğduğundan bu yana bir kere bile rüya görmemiş, görememiş, rüyadan mahrum çocuğun, sabah uyanır uyanmaz, hayali arkadaşının gördüğü rüyaları, üstelik ince detaylarıyla anlatması hep içimi burmuştur. Bazen Halis öyle rüyalar görür ki –yani şöyle diyeyim, bu ufacık kız çocuğunun rüya özlemine dile getiren hayaller bunlar– Elif Lale'nin Halis'e yakıştırdığı rüyalara doldurduğu o derin rüya özlemine dayanamayıp hıçkırığa hıçkırığa ağladığım olur. Afsane Sahavet'in yüreği de dayanmaz bu duruma, anadır ne de olsa, kızının göremeyip çaresiz, hayal ettiği rüyaları duyar duymaz sahibiymiş gibi yorumlayacak tabii hemen.

— Demek Halis Yaprak senden korkmuş. Çekinmiş. O kadar üstüne düşme, korkutuyorsun onu.

— Nereden biliyorsun?

— Rüyasından anlaşılıyor, bahse girelim mi bir oluşuna?

Başını sallayacak çocuk. Anlamış gibi, büyümüş ve küçülmüş gibi. Ne şeytan kupa kızı. Rüya tabirinden sonra sıra Halis'in hep meşgul olmasından yakınlık faslı. Telefona dahi cevap veremeyecek kadar meşgul çünkü Halis.

— Neden anneciğim?

— Üzerine düşme çocuğum. Düşme üzerine bak, o zaman her şey yoluna girer. İnanmıyorsan bahse girelim, bir beşliğine?

Dinlemeyecek. Bütün gün aklı Halis'te. Radyoda Halis Yaprak zeytinyağlarının reklamını yapan birinin sesine duyduğu hayranlıkla yarattığı bir hayalde. Reklamı okuyan adamın sesinden doğan bir nefes o. Annesine çekmiş diyeceğim ister istemez, Afsane Sahavet de insanları sesleriyle ya da tersine sessizliklerinden tanıyan, seven cinsten çünkü. Çocukluğunda onun da bir hayali arkadaşı olmalı mutlaka, görmediği ancak sadece duyduğu bir sese yakıştırdığı biri. Belki gördüğü bir resme yakıştırdığı bir ses, kim bilir, tam hatırlayamayacağım şu an birden düşününce sevgili okur. Çocuğun hayali arkadaşı fevkalade meşgul, sebebini tahmin etmek zor değil. Yani, içinde derinde bir yerde, Halis'in hayali olduğunu gayet iyi bilecek. Ama bu bilgiden çok daha elzem bir ihtiyacı besleyecek Halis. Çoğu kez telefona cevap veren sekreter Halis'in meşgul olduğunu söyleyecek, kız yine annesine yakınacak, yakınacak Halis'e tek kötü bir laf ettirmeden. Ederse yandı. Hep iyi bir sebeple açıklanmalı durum. Mutlaka önemli bir işi vardır. Çok önemli bir iş, mesela, bir insanın hayatını kurtardığından ya da bir hırsızın peşine düştüğünden ve o an onunla boğuşuyor olduğundan,

elleri dolu olunca böyle nasıl cevap versin telefona? O zaman çocuk sabretmeye niyetlenip, oturup Halis'i bekleyecek saatlerce, usanmadan. Anasına baş dinleme fırsatı ama o ya hep mahzun, hep üzgün ya hep buruk ve sinirli. Sebep Halis filan değil. Esas sebep, bir türlü gelmek bilmeyen sinek ası rüyasızlığı. Hayat anlam talebiyle bastırırken, sürekli yolunu baltalayan, boyundan büyük dalgalara ya da ümitsiz çıkmazlara onu var gücüyle iten rüyasızlık.

— Yirmi beş yaşına gireceğim ya! İşte o zaman rüya göreceğim ben, ilk rüyamı yirmi beş yaşında göreceğim. Anlaşıldı mı?

Büyük şanssızlık, bir kromozom meselesi. Uzman olduğum bir konu değil sevgili okur. Doktora bakılırsa rüya dili yok. Ona bir rüya dili öğretmeye kararlı Doktor Hobson. Yedi senedir haftada iki kez aksatmadan klinik ziyareti, testler, grafikler, tomo, magnetik rezonans ve bir yağın başka teknik, suni müdahale kâr etmeyecek maalesef. Peydahlandığından bu yana, yani ana karnında dahi rüya göremeyecek çocuk, saklamaya gerek yok, işin doğrusu bu.

— İlgilenirsin diye söyledim. Yirmi beş yaşından önce rüya göreceğimi sanmıyorum anne! Anlaşıldı mı?

Rüyayı büyümeye, memelerinin dolgunlaşmasına, boyunun uzamasına ve kendi başına buyruk, özgür günlere ait bir vasıf addettiğinden söyleyecek bu sözleri esasen. Yirmi beş yaşında evlenecek, bir opera yazacak ya da fener bekçisi olacak, dalgalı büyük denizlerde gemilere yol gösteren fenerleri bekleyecek, tek başına hem de, yirmi beş yaşında saçını boyayacak, yirmi beş yaşında makyaj yapacak, topuklu pabuç giyecek, içki içecek, yirmi beş yaşında kendi başına dünyayı dolaşacak... Üstelik artık kimsenin bunları yapmak için yirmi beşini beklemediği bir dünyada. Girdiğimiz çağa gönüllü olmayan çok kimse gördüm, aranızda da eminim böyleleri vardır, o sebeple hayatını

tümüyle geleceğe erteleyen ve vakti gelinceye dek bir geçmiş sahibi olmamaya programlanmış bu çocuğu anlayışla karşılayacağınızı da biliyorum. Yirmi beşine dek hayatta kalmayı becerirse rüya görmeyi de becereceğine dair hiçbir ipucu yok elinde, elimizde. O kendisini böyle avutacak şimdilik, hayatının iplerini kendi elinde tuttuğuna dair bir inanç. Yine de anasının yüreği dayanmayacak, her fırsatta şansını deneyecek, ya çekerse bir 30 Şubat:

— Ama biliyorsun yaşlandıkça azalıyor rüyalar. En çok rüya göreceğin yılları rüyasız geçirmiş olacaksın. Kendi bileceğin iş tabii. Sana kalmış çocuğum. Yaşı ilerledikçe insanın ruhuyla birlikte yatıştır demedi mi Doktor Hobson rüyaları için. Bahse girebiliriz istersen, biz diyoruz ki daha önce, hem de çok daha önce göreceksin. Hadi gölgesiz, at bir beşlik şimdiden ve kapatalım bu konuyu.

— Ama benim ruhum yok ki, güzel kokuyor muyum ben? Bu gül gibi, mis gibi... Onun ruhu var. Benim yok.

Rüyasız, ruhsuz, nefessiz, kokusuz, gölgesiz... Buna cevap vermek mümkün mü? Bir sinek onlu düşerse, belki renk olur, bekleyecek Afsane Sahavet. Sessizlik, düşündürecektir çocuğu. Düşününce daha zayıf, daha kırılğan, eksik:

— Hep gece, karanlıkta mı görülür rüya?

— Hayır, gündüz de görülür.

— Ama karanlıkta, göz kapalıyken görülür değil mi?

Yani gözkaçağı bir sinema perdesi gibi inince, kapanınca görüntüler onun üzerine yansır diye düşünecek. Parkta gördüğü projeksiyon aletinde akli. Ya onun gözkaçağı görüntüleri yansıtmak yerine emiyorsa, sünger gibi. Olamaz mı? Bir yığın cevapsız soru, önünde çoğalarak sıralanacak. Çözüm umudu kalmayınca çaresizlik kumandan. Bağırın, ağlayan, yıkan,

yakan, kıran, dökten bir şiddet, etrafına olduğu kadar kendine de yönelen. Birkaç kere gözkapasının arkasına beyaz kâğıt yapıştırmak hevesiyle göz çıkarmaya varacak iş.

— Gözkapığı ile ilgili değil, göz açıkken de görülür rüya biliyorsun. Doktor ne dedi? Hatırla bakalım, gündüz geceye kıyasla daha fazla rüya görür insan demedi mi?

— Bahse girelim mi?

— Girelim, nesine?

— Kazanırsam kır başlı bir at isterim, bir at alacağın bana!

— Olur, ama kazanamayacaksın. Bak aynı, hani nasıl yıldızlar gün ışığında parlamazlarsa, rüyalar da, açık olduğu için göze görünen şeyler sayesinde arkada kalır. Doktora soracağız, o da aynı şeyi söyleyecek. Öndeki gürültüden duyulmayan, geride kalan sesler gibi, bazen birdenbire başka kimsenin farkına varmadığı bir şeyin bu sayede farkına varırsın, ipuçlarını bu sayede görürsün.

Elif Lale'yi bir süre meşgul etmek için yeterli annesinin sözleri.

— Niye yirmi beşine kadar bekliyoruz? Yani ne bekliyoruz çocuğum?

— Öyle programlanmışım ben de ondan!

— Nereden öğrendin bunu?

— Halis Yaprak söyledi. Çok üzerime düşüyorsun, düşüyorsunuz, öyle dedi.

— Hayır, biz sana Halis'in üzerine sen çok düşüyorsun diyoruz tersine, yani sen onun üzerine düşme, üzülme diye seni uyarıyoruz, sen şimdi bunu bize çevirdin.

— Evet.

— Bugün yemeğe niçin gelmemiş?

— Meşgulmüş çok, işi çıkmış. Yarın geleceğine söz verdi. Mutlaka gelecek.

— Bahse girelim mi?

— ...

Buruşturacak küçük suratını, şımarık dilini dışarı çıkaracak, yanaklarını şişirecek, çocuk işte, rüyasız da olsa küçücük bir çocuk, yeni başlayan bir hayat, anlamı eksik olsun zarar yok, umudu yitirmenin ne yeri ne zamanı şimdi.

— Terbiyesizlik yapma, çirkin oluyorsun öyle!

— İşte yine beni sinirlendirdin, çok sinirlendim Afsane Sahavet, nefesimi tutarım, görürsün hem de patlayıncaya kadar.

Nefessizlik numarası yetmiyormuş gibi fırlayacak yerinden, doğru balkona. Tutabilene aşkolsun. Kar buz demeyecek. Çıplak ayak pijamalarıyla dışarı çıkacak. Kapıdan soğuk akacak içeri, keskin, tertemiz bir soğuk. Anasını irkilten ani hareketlerinden biri kızınca balkona koşturması. Ya atlayıverirse, gözü kara. İçeri geri geldiğinde, soğuktan tir tir titreyerek, yüzü yepyeni bir sorunun tokatını yemişçesine şaşkın:

— Aşağıda sokakta herkes kahkahalarla gülüyor. Karşıda Albanez. O kadar çok gülüyor ki, onu hiç böyle görmedim, gel sen de bak anne.

— Gülenlere bakmayacaksın Ela. Dikkat et ve gülenlere bakmamaya çalış olur mu?

— Neden?

— ...

Kahramanımızın o sabah başımıza çökmeye başlayan korkunç hadiseleri nasıl öğrendiğinin hikâyesini birazdan açıklayacağım sevgili okur. Şimdi kızı içeri çekecek, balkon kapısını ve perdesini sımsıkı kapatıp. Elif korktuğu zamanlarda yaptığı gibi oyuna kaçacak o zaman.

— Kasap Albanez kaç yaşında biliyor musun?

— Gölgesiz... şaklabanlığın sırası değil, kapıya bakacak mısın?

Deminden beri çalan kapı zili, ısrarlı ısrarlı kısalan

aralıklarla neredeyse bas bas, ılık ılıa, ama ocuk oralı değil:

— Kasap Albanez kaç yaşımda biliyor musun?

İki elinin on parmağı anasının suratını karışırken:

— Bir iki üç beş on, on bir... yüz on. Söyle bakalım, iki adam başlarında birer beyaz dantel takke ile ters istikamette duruyorlar. Birinin yüzü doğuya bakıyor. Ötekininki batıya. Yürümeden, arkalarını dönmeden ve başlarını hiç çevirmeden birbirlerini görmeleri mümkün mü?

Kapı zili bastırdıka ana kız seslerini yükseltecekler birbirlerini duyabilmek için. Afsane'nin ısrarı çocuğu bir işe koşturup dikkatini dağıtmak.

— Bilemedin...

— Kapıyı aç, koş, Greta geldi.

Nihayet karşımızda zili almaktan yorulmuş, nefes nefese Greta. Elinde üzerinde dumanlar tüten ve etrafı mis gibi kokular yayan elmalı bir turta.

— Elim doluydu anahtağı bulamadım, iki saattig kapıda, elleğim yandı...

Bekletildiğine sinirlenecek tabii, ama siniri uzun sürmeyecek, hemen yatışacak Afsane Sahavet'in yüzünü görür görmez.

— İki blok yüğüünceye dek sokakta kimi göğdümse kıkıkığ, önce soğuktan sandım. Meğğ hakikaten gülüyoğlaşmış. Gülmeye başlayanlağ ötekileğın uzeğine atılıp biğbiğleğini gıdıklıyoğlaş. Biği başlayınca ötekine sığıyoğ deli gibi, gülüyoğlaş...

*

Kaybedince çıkacak ortaya esas karakteri. İyi oynayan kaybetmesini bilendir! Böyle düşünecek tabii Afsane Sahavet Yıldız. Profesyonel bir kumarbaz olduğunu söyledim biraz önce. Şans kültürünü aktarabil-

mek için böyle düşünmekten başka bir seçeneği yok da ondan. Kendini bizim onu tanıdığımız kadar tanısaydı, kaderini de öğrenebilirdi belki. Sahip olmadığı tek şans da bu işte. Yine de bir kahramana yaraşır şekilde her türlü çorabı örecektir başımıza. O yüzden, hikâyeye, yeniden, bu sefer, bütün her şeyin başladığı o uğursuz gün daha ağarmadan, henüz olacıklardan habersiz kahramanımızın, kaybettiği bir oyunun ardından, şans ve şerefiyle yenildiği düşüncesiyle kendine övgüler yağdırarak sabaha karşı eve dönüşünden başlayacağım. Annesini hatırlayacak o an. Huri Hanım'ı. Daha çocuk denecek yaşlardayken pisipisine girdiği bahisleri kaybettiğinde –buraya hemen ekleyeyim sevgili okur, o gün bu gündür önüne çıkan herkesle tanıdık tanımadık demez, bildik bilmedik konu kabul etmez bahse tutuşmaya bayılır– evet, bahisleri kaybettiğinde, sinek sekizlisi gibi hem de, Huri Hanım'ın iyileştiren elleriyle, onun büzülmüş, kırılmış vücudunu, içeri doğru eğilen omuzlarını silkeleyişini, koca kafasını ağır bir taç gibi ince boynunun üzerine yerleştirişini hatırlayacak. Seçilmişlik hissini öyle kazanacak. Huri Hanım onun başını avuçlarının arasına aldığı anda. Bir kupa ası gibi herkesten farklı olduğunu öğrenecek. Oğlan çocuklarıyla zar atmak uğruna bisikletini sattığında dahi kızmayacak Huri Hanım. Zar gelmedi. Bisiklet gitti. Zarar yok. O kızıyla gurur duyduğunu ilan edecek herkese. Kaybetmesini de böyle öğrenecek zaten, anasından. İyi oynayıp kaybettiğinde kismetinden bir tuğla daha eksilerek. Düşüp, kaybolup giden bir an daha hayatından. Hafifleyecek. Bomboş bir cüzdanın özgürlüğü yok mu ya! Havalarda uçacak farkına varmadan. Birkaç saat sonra onu saracak olan dehşetli panik, pişmanlık aklına gelmeyecek hiç.

Kazanırsa ki dediğim gibi bu cephede de nasibi yerinde, kazandıkları gün ağarırken ufukta parlayan bir yıldızdan farksız, erken saatlerde, boş sokaklarda

parıltısını pek kimseye gösterme fırsatı olmayan bir sabah yıldızı. Çoktan ölmüş ama ışığı zamana sıkışıp kalmış yıldızlardan biri. İnsana hangi zamana sıkışıp kaldığını merak ettiren türden. Yani hani gazetelere basılan “yasadışı” kumar partilerinden birinde tutuklanmamışsa eğer sabah yıldızını seyretmeye değer.

O gece yine kendisine karşı oynayacak. İlk değil tabii, karakteri onu çoğu kez kendisiyle karşı karşıya getirir kumar masasında. Karşıdaki her ne kadar bambaşka birisi ise de bir ayna haline dönüşür ve yüzünü değil de ruhunun en derin, en görülemeyecek, en olmadık karanlıklarını yansıtır hem de ışıltılı.

Kendisine karşı oynadığına eminim, sevgili okur, yalan değil, hem de en ufak bir iltimas dahi yapmadan. Tersine en zor ihtimallerin üzerine gidecek kafasının gözünün yarılacağından korkmadan ve tabii kaybedecek. İki kere iki bazen beş etmeli diyecek içinden. Kahraman ya! Her elde kare as gelmez ki. Yanlış anlaşılmasın. Zayıf oyuncu değildir. Mucizenin beklenmeyeceğini bilir. Yani elinde işe yaramaz kartla oyunda kalıp bir çıkarsa diye oynayanlardan değildir. Mucizeyi hesaptan bekleyenlerdendir. Huri Hanım böylesine, Rodoslu ağzıyla “Çek bir 30 Şubat,” derdi, “senin de bir imkânsızın olsun, dileğin yerine gelsin!” Yani zor dileklerin, imkânsız arzuların hakikat olacağı gün anlamına. Burada dikkatinizi çekeyim hemen. Amacı, şevk kırmak değil, tersine imkânsıza olan iştahı kamçulamak. Bir gün muzurluk olsun diye Huri Hanım’ın yediğinden giydiğine başvurduğu takvime bir 30 Şubat sayfası ilıştirenler o görmeden ve sayfayı kopardığında, küçük dilini yutmuş kadar hayretle açılan yüzünü seyredecekler saklandıkları divanın altından, kıkırdayarak. Sonra dilek bahanesiyle çikolata kutusuna izin koparacaklar. Şahsen, şubattan gün atılmasını hiçbir zaman kabullenememiş olmam bir yana, meselenin takvim meselesi olmadığını söyleyeyim hemen. Tak-

vim insan icadı olduğuna göre, istesek, üç yüz altmış yedinci güne de bir şarkı yazan bulunur nasıl olsa. Mesele dilek meselesi. Mesele dile, dilediğine degecek bir dilek dolayabilmekte. Yani bugün karşımıza böyle bir şans çıksa, hani “Dile benden ne diler sen, şubatı 30 çektireceğim, dileğin yerine gelecek,” dese biri, hangimiz bir çırpıda çifte as çeker gibi, üstünü güvenle tükürükleyebileceği bir imkânsız dilek çıkarabilecektir dilinden? Hiç kuşku duymadan. Ama onun da yeri var hikâyemizde ve yeri geldiğinde dilimize o dileğin nasıl dolandığını da göreceksiniz sevgili okur. Şimdi gözünüzün önüne getirin diye anlatayım, Afsane Sahavet’in önüne dizilmiş sütunlar dolusu sayı, sıra, renk. Yüzünde esrarengiz bir gülümsemeyle saklayacak elindeki kâğıtları. Kalbi çarparak, hafiften hızlanarak. Öldürmeye hazır. Bir kahramanlık şarkısı tutturalacak, ritminde askeri marşların vuruşları. İki ileri bir geri. İmkânsızla randevusu var. Gerçi o hiç gelmez, lanet okutur diline her seferinde.

“Artırıyor musun? Görüyor musun?” Artırırsa niyeti belli olur. Planı beşinci ele kadar durumu idare etmek. Ondan sonra artıranın üzerine artıracak. Karşısında şansını bozmamak için burun kıllarını kesmeyen Çi Muyen. Onun yanında her oyunda kırmızıyı üzerinden eksik etmeyen Kaplan. Onun yanında beyaz şapkalı, yanık yüzlü ve gecenin bu saatinde güneş gözlüğüyle oturan, oturaklı bir beyefendi. Gömleğinin tek kolu sıvanmış, şans için. Kazanınca öyle sevinecek ki, çocuk gibi, masadan kalkıp yanına kadar gelip elini sıkacak kahramanımızın: “Memnun oldum. Adım Zeno! Sizinle oynamak bir şeref!”

Hep o erişilemeyen oyunun özlemi içinde. Tek bir oyun. Son ya da ilk, orta ya da sıra dışı fark etmez. Zamanı o kadar önemli değil. Oynandığında oynandığı için zaman önem kazanacak. Herkes bilecek o tarihi. Her şeyi ortaya koyup, hayatı ortaya koyup oynanacak.

Yani, hep o oyuna hazırlanmakla geçti konup ortaya oynanacak hayat. Ortaya oynanacak hayat konup... Hayalindeki oyunun ümidiyle giyinip özenle, keyfini çıkararak, yavaş yavaş kıyafetini tamamlar. Kumar için giyinmek bir ayın gibidir. Para hazırlanacak. Para desteleri çekmeceye sıralı, birlikler, beşlikler, onluklar, yirmilikler, ellilikler, yüzlükler... düzeni bozulmaz ordular gibi üst üste. Okşayarak sayacak onları tek tek, usanmadan, sonra defterinin her hanesine işlenecek sayılar yeniden. Bazen elinden çıkmış ve aylar sonra eline dönmüş olan yirmiliklerin, yüzlüklerin yeri ayrı. Özel şans anları için bekleyecekler vakitlerini. Onlara layık altın sırlı çanta ayrı. Oyun salonuna girdiğinde adımları çantasının içindeki para desteleri gibi sıralı. Başından bilsin herkes çantasının yüklü olduğunu. Çantada masaya çıkacağı sırayla duracak para. Masaya oturduğunda akli paraya kaçmasın. Oturduktan sonra para hesabı filan tutulamaz artık. Asla! Ve eline gelir gelmez kâğıtlar, etrafını çevreleyen hasımlarından başka bir bağı kalmayacak bu dünya ile. Ölesiye oynanacak oyun.

ŞEBNEM ŞENYENER

30 ŞUBAT

ROMAN

30 Şubat / Bir Gülme Salgınının Romantisi, daha önce yayınladığımız *Dansözün Ölümü* adlı romanıyla Can Yayınları okurlarıyla buluşan **Şebnem Şenyener**'in en ilginç yapıtlarından biri. Değişik okumalara açık bir çağ romanı *30 Şubat*: Kentte, gerçek gülüşü yok eden bir gülme salgını başlar... Bu gülme salgını herkesi rüyadan mahrum eder, kent, güvercinlerini kaybeder, rüya kıymete biner, şubat'a otuz çektiren bir dilek ihtiyacı doğar. Ve senenin üç yüz altmış yedinci gününe bir aşk şarkısı yazılır.

İmkânsızın şarkısıdır 30 Şubat. Karantinaya alınan bir şehir, rüyadan mahrum bir çocuk, aşkın sihirli melodilerini çalan bir keman korosu! Şubat'a otuz çektirip romanı noktlayan sürpriz dilek, Afsane Yıldız'ın diline değdiğinde; rüyadan sonra âşık olmak sahiplenilmekten öte bir şeye dönüşür. Durmadan yeniden biçimlenir aşkın öznesi, bakışa düşer, sonrasi sessizlik olan bir müzik haline gelir, zenginleşir, hayat ve ölümle barışır.

DUYGU DURGUN

KAPAK RESMİ: STEPHEN MOORE

ISBN 978-975-07-1015-5

9 789750 710155
<http://www.canyayinlari.com>